

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ
ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ,
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

**Γεωχωρικές συλλογές τοπικών παραγόμενων δεδομένων
σε ιδρυματικά αποθετήρια:
απόψεις των Βιβλιοθηκονόμων Χαρτών/ΓΠΣ**

Ιφιγένεια Βαρδακώστα

Υπεύθυνη Βιβλιοθηκονόμος
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης

Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας
και Μουσειολογίας

Σαράντος Καπιδάκης

Καθηγητής

Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας
και Μουσειολογίας

Περιεχόμενα Παρουσίασης

- Παρούσα κατάσταση
- Γεωχωρικές Συλλογές και Ιδρυματικά Αποθετήρια (ΙΑ)
- Σκοπός Έρευνας
- Μεθοδολογία Έρευνας
- Αποτελέσματα
- Συμπεράσματα

Παρούσα κατάσταση

Παραγωγή μεγάλου όγκου δεδομένων σε ποικιλία μορφότυπων στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων (Clemons, 2015)

Αύξηση της απαίτησης των χρηματοδοτών των ερευνών για την απόθεση των ερευνητικών δεδομένων σε ανοιχτά αποθετήρια (Lewis, 2012)

Επέκταση των υπηρεσιών των ΙΑ στον τομέα των ερευνητικών δεδομένων για την κάλυψη των αναγκών των ερευνητών (διαθεσιμότητα, προσβασιμότητα, αναφορά και συντήρηση των δεδομένων)

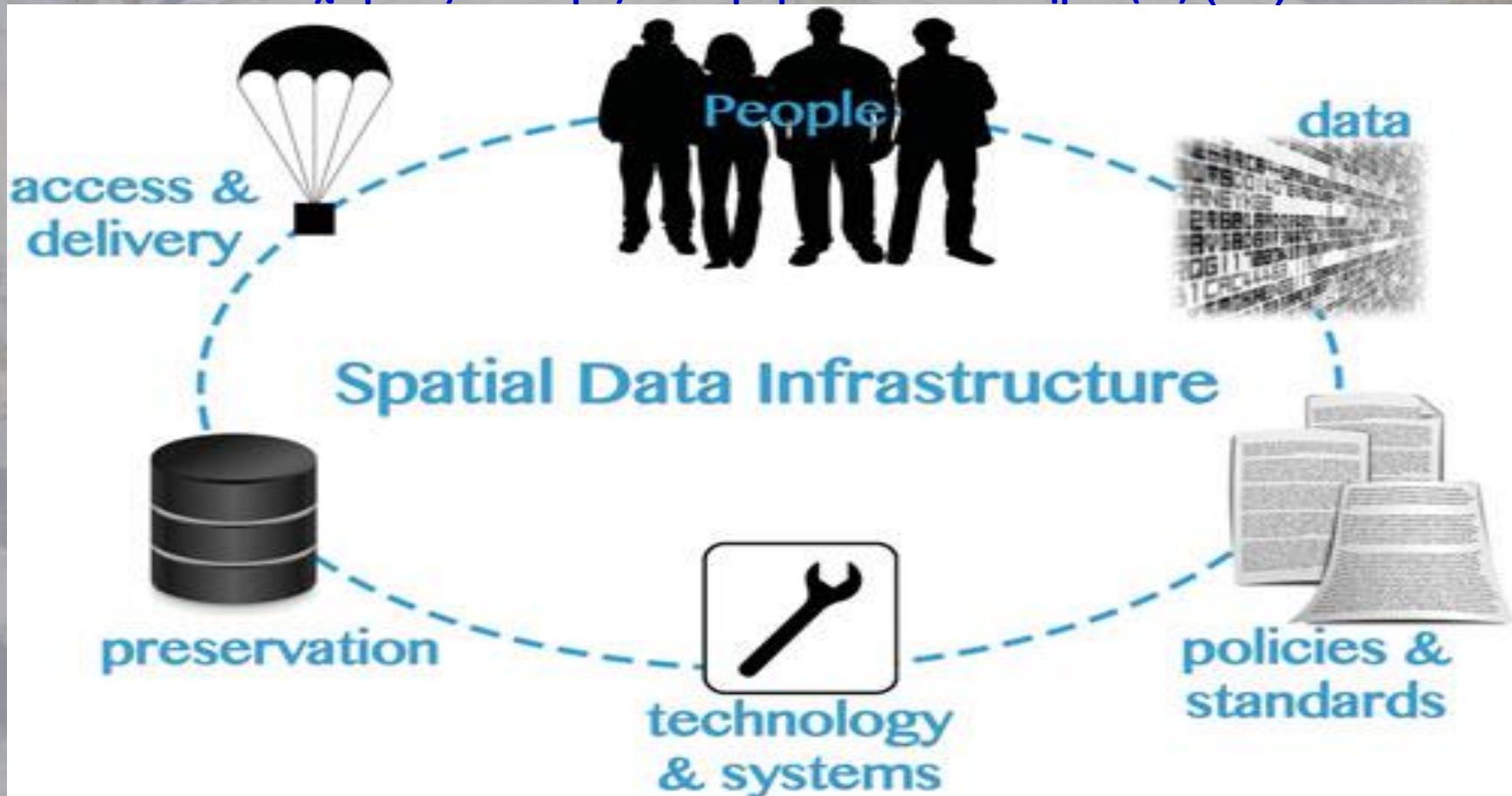

Γεωχωρικές Συλλογές και Ιδρυματικά Αποθετήρια (ΙΑ) (1/2)

- Τα ΙΑ μπορούν να δράσουν ως ένα «γραφείο ανταλλαγής» για τις τοπικά παραγόμενες ψηφιακές σειρές γεωχωρικών δεδομένων παρέχοντας παράλληλα συντήρηση στο διηνεκές
- Η συλλογή των τοπικά παραγόμενων γεωχωρικών δεδομένων μπορεί να επιφέρει την επαναχρησιμοποίησή τους από άλλους οργανισμούς συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό σε εξοικονόμηση πόρων αυξάνοντας την ίδια στιγμή την προβολή της εργασίας που έχει γίνει ενώ η επανατροφοδότηση από τους χρήστες μπορεί να επιφέρει βελτιώσεις και διορθώσεις λαθών στα δεδομένα (Brown & Abbas, 2010)
- Η ανάπτυξη γεωχωρικής συλλογής με τεκμήρια ανοικτής πρόσβασης απαιτεί ένα διαφορετικό σύνολο δεξιοτήτων (Bowering Mullen, 2011a) και επιπλέον τη δημιουργία πολιτικών για τα γεωχωρικά δεδομένα οι οποίες θα λειτουργήσουν ως ένας οδηγός για όλους τους εμπλεκόμενους ενώ παράλληλα θα αυξήσουν την αποδοτικότητα της συλλογής
- Οι συνεργασίες είναι επίσης σημαντικές για την υποστήριξη της διαχείρισης των γεωχωρικών δεδομένων μέσα στις κοινότητες και τους οργανισμούς καθώς τα οφέλη μπορούν να συνοψιστούν στα οικονομικά, στην εξειδίκευση, και στη δικτύωση (Downs, 2015; Hoover, 2012)

Γεωχωρικές Συλλογές και Ιδρυματικά Αποθετήρια (ΙΑ) (2/2)

Κύκλος της διαχείρισης των γεωχωρικών δεδομένων
(Addison, Moore & Hudson-Vitale, 2015)

Σκοπός της έρευνας

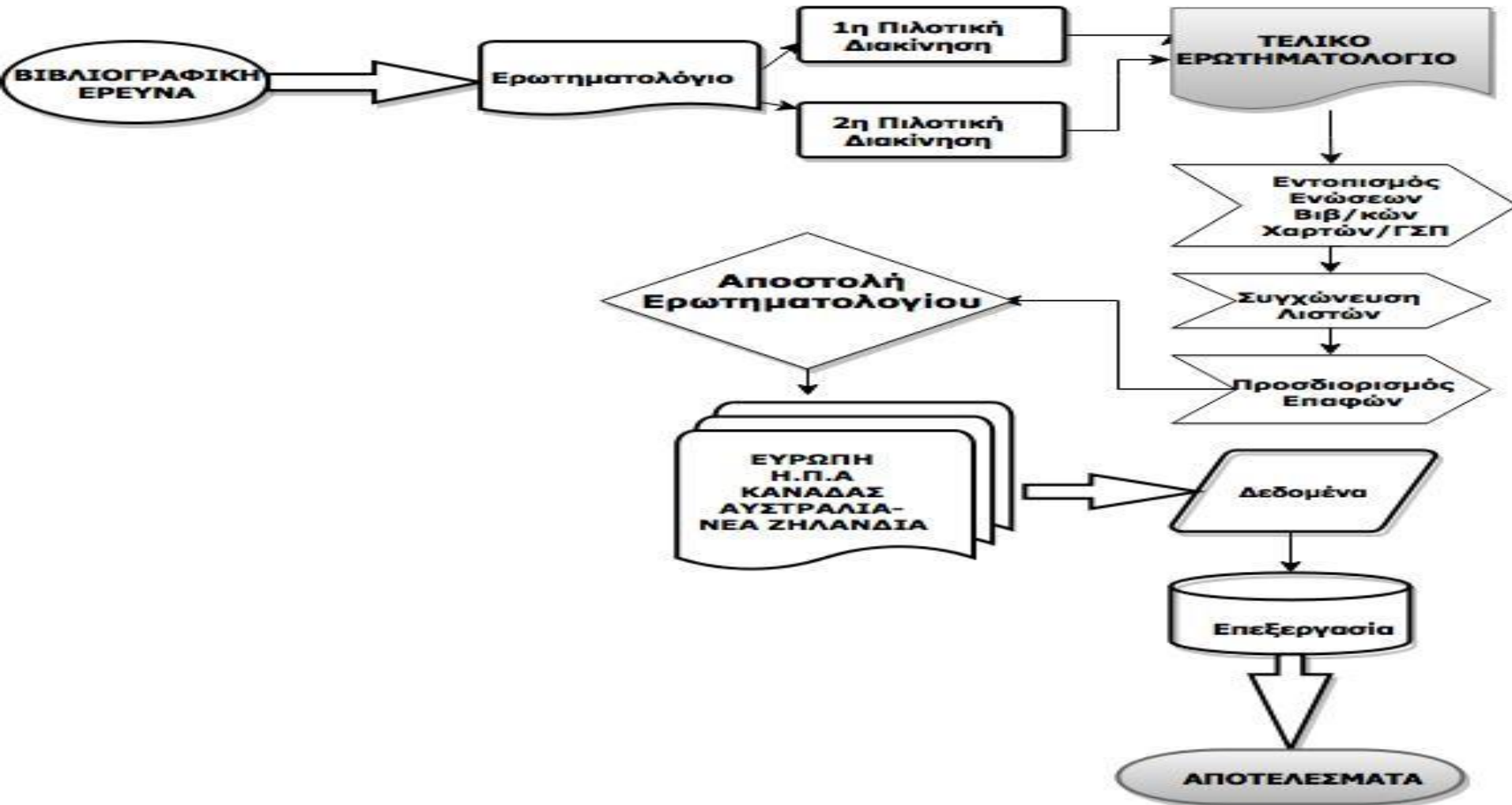
Οι πολιτικές, η ανοικτή πρόσβαση και οι συνεργασίες, ως τάσεις που σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία επηρεάζουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες των βιβλιοθηκών, έχουν επηρεάσει την ανάπτυξη των γεωχωρικών συλλογών;

Ερευνητικά Ερωτήματα

- ▶ Οι βιβλιοθήκες συγκεντρώνουν τα τοπικά παραγόμενα γεωχωρικά δεδομένα στα ιδρυματικά τους αποθετήρια;
- ▶ η χρήση πολιτικών στην ανάπτυξη της γεωχωρικής συλλογής μπορεί να αποτελέσει εργαλείο για τον βιβλιοθηκονόμο;
- ▶ Οι συνεργασίες μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη των γεωχωρικών συλλογών και να ενδυναμώσουν την ανοικτή πρόσβαση σε αυτές;

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Διεξαγωγή και πληθυσμός έρευνας

Χρόνος Διεξαγωγής Έρευνας: Ιούλιος – Οκτώβριος 2015

Ερωτηματολόγια: 382 εστάλησαν, 58 επέστρεψαν, 114 συμπληρώθηκαν, 80 ήταν πλήρως συμπληρωμένα

Δημογραφικά στοιχεία (κατά πλειοψηφία)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ		
Χώρα	Η.Π.Α	47%
Είδος Ιδρύματος	Ακαδημαϊκές Βιβ/κες	76,25%
Ειδικότητα	Βιβλιοθηκονόμοι	46%
Έτη εργασ.εμπειρίας	>17 χρόνια	36%
ΙΔΡΥΜΑΤΑ		
Τμήμα σχετικό με ΓΣΠ	Ναι	79%
Πληθ.Ιδρύματος	10001+	58%
Ετήσιος προϋπ.Ιδρύμ.	μέτρια ικανοποιητικός	44%
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ		
Αρ.εργαζ.Βιβ/κης	21+	83,75%
Αρ.εγγεγρ χρηστών	10001+	71,25%
Ετήσιος προϋπ.Βιβ/κης	μέτρια ικανοποιητικός	37,5%

Γεωχωρικές συλλογές σε ιδρυματικά αποθετήρια

Συλλογή τοπικά παραγόμενων δεδομένων στο ΙΑ	45%
Ανάπτυξη της Συλλογής από τη Βιβλιοθήκη	44,5%
Η συλλογή θεωρείται "καλή"	36,1%
Ετήσιος προϋπ. της "καθόλου ικανοποιητικός"	41,7%

Τα 3 πιο σημαντικά ζητήματα για τη συλλογή

- 1) τα δεδομένα και τα μεταδεδομένα (55,5%),
- 2) οι πολιτικές (52,8%), και
- 3) τα οικονομικά (50%)

Πολιτικές

Χρήση πολιτικών	61,1%
«σημαντική πράξη» στην ανάπτυξη μιας γεωχ.σουλ. λειτουργική αναγκαιότητα	56,25%
επηρεάζει την τελική ποιότητα της συλλογής	40%
«ασφάλεια ως επαγγελματίες»	55%
σιγουριά και βεβαιότητα για τις πράξεις τους	41,25%
αποτελεσματικότητα στην εργασία τους	47,5%
	40%

Ανοικτή πρόσβαση

- ▶ Τα ιδρύματα είναι «πάρα πολύ» εξοικειωμένα με την ανοικτή πρόσβαση (36,25%)
- ▶ Το περιεχόμενο της συλλογής με τοπικά παραγόμενα δεδομένα στο ΙΑ είναι «προσβάσιμο και επαναχρησιμοποιήσιμο απ' όλους (61,1%)

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
προβολή αρχών της ανοικτής πρόσβασης	57,5%
συνέργειες με άλλες βιβλιοθήκες	52,5%
υποστήριξη της διάχυσης της έρευνας	48,75%
καθιέρωση ΠΑΓΣ	47,5%
παρεχόμενες υπηρεσίες της συλλογής	40%
συμμετοχή στην προμήθεια και ανάπτυξη νέων εργαλείων και υπηρεσιών για την έρευνα	31,25%
ανάπτυξη συνεργιών με μέλη του οργανισμού που ανήκει η βιβλιοθήκη	30%
ανταγωνιστικό ακαδημαϊκό περιβάλλον	20%
έλλειψη οικονομικής βοήθειας	13,75%

Συνεργασίες

- ▶ «σημαντική» δράση για την ανάπτυξη μιας γεωχωρικής συλλογής (41,25%)
- ▶ «οικονομικοί και τεχνικοί λόγοι» («συμφωνώ», 42,5%)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
τεχνολογική δυνατότητα	65%
συμβατότητα των υποδομών	63,75%
γνώση των αναγκών των χρηστών	60%
καλά γραμμένες πολιτικές	52,5%
δέσμευση της διοίκησης	50%

Συμπεράσματα

- ▶ Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες αναλαμβάνουν ηγετικό ρόλο και τείνουν να αναπτύξουν στα ιδρυματικά τους αποθετήρια γεωχωρικές συλλογές τοπικά παραγόμενων δεδομένων, παρά το γεγονός της ελλιπούς, για την κάλυψη των αναγκών της συλλογής, οικονομικής υποστήριξης.
- ▶ Οι βιβλιοθηκονόμοι φαίνεται να αναγνωρίζουν ότι προκειμένου να αυξήσουν το επίπεδο της ανάπτυξης σε αυτές τις συλλογές θέματα όπως μεταδεδομένα και πολιτικές πρέπει να ληφθούν υπόψη.
- ▶ Η ανάπτυξη πολιτικών για τη γεωχωρική συλλογή από τοπικά παραγόμενα δεδομένα θεωρείται ένα εκ των τριών πιο σημαντικών θεμάτων σχετικά με τη συλλογή του ΙΑ και αποτελεί μια λειτουργική αναγκαιότητα που επηρεάζει τους βιβλιοθηκονόμους ως επαγγελματίες.
- ▶ Η δυσaréσκεια για τα οικονομικά που αφορούν τις γεω-συλλογές φαίνεται να βρίσκει στις συνεργατικές καινοτομίες έναν εναλλακτικό τρόπο για την επίτευξη των στόχων των βιβλιοθηκών

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Addison, A. Moore, J. & Hudson-Vitale, C. (2015). Forging Partnerships: Foundations of Geospatial Data Stewardship. *Journal of Map and Geography Libraries*, 11, 359-375
- Bowering Mullen, L. (2011). Open access and collection development in academic libraries; digitization to discovery. In *IFLA Satellite Conference: Acquisition and Collection Development Section*. University of the Virgin Islands, <http://dx.doi.org/doi:10.7282/T3S180W8/>
- Brown, C. & Abbas, J.M. (2010). Institutional Digital Repositories for Science and Technology: A view from the Laboratory. *Journal of Library Administration*, 50, 181-215
- Clemons, J. (2015). Identifying Local Hidden Data Sets: The First Step to Begin a Geospatial Data Collection. *Journal of Map and Geography Libraries*, 11, 5-17
- Downs, R.R. (2015). Progress on the Management, Curation, and Preservation of Geospatial Data: Guest editorial. *Journal of Map and Geography Libraries*, 11, 267-270
- Hoover, J. (2012). GIS Collaborations in Saskatchewan: SGIC and the University of Saskatchewan Library. *Journal of Map and Geography Libraries*, 8, 68-79
- Lewis D. W. (2012). The Inevitability of Open Access. *College and Research Libraries*, 73 (5), 493-506. doi: 10.5860/crl-299

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ
ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ,
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Σας ευχαριστώ!

23^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
ΑΠΘ, 15-16 Νοεμβρίου 2017

Χάρτης παρουσίασης

Spencer Collection, The New York Public Library. (1552). *Planographic land map of the world*. Ανακτήθηκε από <http://digitalcollections.nypl.org/items/510d47da-ea0b-a3d9-e040-e00a18064a99>